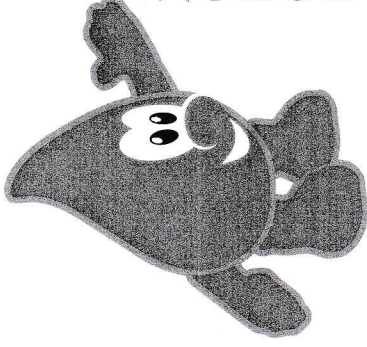

75
років

**ХАРКІВСЬКИЙ
ОБЛАСНИЙ
ЦЕНТР
СЛУЖБИ
КРОВІ**

Міністерство охорони здоров'я України
ДУ «Інститут гематології та трансфузіології НАМН України»
Асоціація служби крові України

КЗОЗ «Харківський обласний центр служби крові»
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії, трансфузіології та гематології

Актуальні питання клінічної та виробничої трансфузіології

Збірник матеріалів

науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 75-річчю з дня заснування

Харківської обласної станції переливання крові

УДК 616.15
ББК 54.11я431
А 43

Редакційна колегія: В. В. Яворський (гол. редактор),
Б. А. Рогожин, О. І. Малигон, В. І. Гончаренко

А 43 Актуальні питання клінічної та виробничої трансфузіології : зб. матеріалів наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присв. 75-річчю з дня заснування Харк. обл. станції переливання крові (Харків, 5-6 черв. 2014 р.) / ред. кол. : В. В. Яворський (гол. редактор), Б. А. Рогожин, О. І. Малигон, В. І. Гончаренко. — Х. : Золоті сторінки, 2014. — 208 с.

ISBN 978-966-400-315-2

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції подані праці, в яких розглянуто організаційно-методичні питання та досвід роботи закладів служби крові; управління якістю заготівлі донорської крові та виробництва компонентів крові; клінічне застосування компонентів та препаратів крові, принципи організації, загальні підходи в практиці корекції невідкладних станів при лікуванні хірургічних та інших патологічних станів і хвороб; аутогемотрансфузія; гемотрансфузійні реакції та ускладнення, їх профілактика та облік; сфферентні методи лікування, а також перспективи та напрями розвитку служби крові.

УДК 616.15
ББК 54.11я431

ISBN 978-966-400-315-2

© КЗОЗ «Харківський обласний
центр служби крові», 2014

3. Впровадження системи якості — комплекс заходів, які підвищують не тільки якість та інфекційну безпеку виробництва компонентів і препаратів крові, а й активно сприяють раціональному використанню наявних суцільних ресурсів, у тому числі контингенту донорів, заготовленої донорської крові, фінансів та медичних кадрів і спеціалістів служби крові зокрема.

4. Розвиток донорства — сприяння розвитку донорства шляхом впровадження в діяльність медичних закладів регіону і Обласного ЦСК, в першу чергу ідеології, — заклад «Доброзичливий до донора». Сьогодні реформування служби крові Харківської області спрямоване на адаптацію служби крові регіону до реформ, що проводяться в системі охорони здоров'я, а саме на взаємодію системи служби крові зі створеними центрами первинної медико-санітарної допомоги та на забезпечення обфунтованих потреб закладів спеціалізованої медичної допомоги у компонентах та препаратах крові.

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я КОМПОНЕНТАМИ ТА ПРЕПАРАТАМИ КРОВІ. РОЗПОДІЛ ВИРОБНИЧОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ТРАНСФУЗІОЛОГІЇ

В.В. Яворський, О.І. Малигон

*КЗОЗ «Харківський обласний центр служби крові»
м. Харків, Україна*

Основним стратегічним напрямком діяльності Харківського обласного Центру служби крові є своєчасне контрольоване забезпечення обфунтованих потреб лікувальних закладів охорони здоров'я регіону якісними компонентами і препаратами крові, що досягається впровадженням новітніх технологій, стандартизацією технологічних процесів, формуванням штату кадрових донорів, подальшим проведенням консультативної роботи з питань обфунтування проведення гемотрансфузійної допомоги, кількісного та якісного використання гемотрансфузійних середовищ.

Контрольоване забезпечення лікувальних закладів охорони здоров'я в обласному центрі і районах області дозволяє проводити контрольовану заготовку донорської крові та її компонентів, що зменшує утилізацію невикористаних компонентів донорської крові.

Для раціональної та економічної заготовлі донорської крові та її компонентів у ХОЦСК визначається тижневий запас компонентів крові згідно з груповою та резус-приналежністю для видачі лікувальним закладам на підставі прогнозованого розрахунку оптимальної тижневої (добової) потреби лікувальних закладів у компонентах донорської крові, яка необхідна для надання гемотрансфузійної допомоги.

Забір крові у донорів проводиться по мірі використання еритроцитів тієї чи іншої групи крові, запобігаючи накопиченню надлишкових запасів. У разі потреби використовується система цілеспрямованого використання донорських кадрів (активних (кадрових) донорів), так званого «керovanого донорства», що дає можливість при зниженні показників заготовлі крові забезпечувати лікувальні заклади охорони здоров'я необхідними компонентами крові в повному обсязі.

У 2013 році відсоток донацій від активних донорів до загальної кількості донацій зріс до 45,8% і склав 15027 донацій. Окрім цього, завдяки роботі зі штатом активних (кадрових) донорів знижується показники загального браку донорської крові в порівнянні з минулими роками. У 2013 році загальний брак по області склав 3,4%.

Рациональному використанню компонентів крові сприяє також запровадження у ХОЦСК метод мультikomпонентного донорства з використанням апаратного автоматизованого методу заготівлі компонентів донорської крові — плазмацитаферезу та тромбодитаферезу. Застосування сучасних компонентів крові дозволяє досягти кращого клінічного ефекту при зменшеному обсязі та кількості гемотрансфузій, зменшити алосенсибілізацію реципієнта, знизити гемотрансфузійні ризики.

При зниженні обсягів заготівлі одночасно зростає видача в лікувальні заклади м. Харкова та області компонентів крові: у 2013 році було видано свіжозамороженої плазми 4742,6 л (4734,8 л у 2012 р.), еритроцитотомієних середовищ 6951,6 л (5996,9 л у 2012 р.).

З метою покращення якості надання гемотрансфузійної допомоги хворим у ЛЗ постає питання про розподіл функцій виробничої (організація донорства, заготівля донорської крові та її компонентів, відділеннями трансфузіології) та клінічної (організація та контроль якості надання гемотрансфузійної допомоги хворим) трансфузіології.

На нашу думку, для розмежування функцій клінічної і виробничої трансфузіології у лікувальних закладах необхідно підготувати адекватну кількість фахівців за спеціальністю «Трансфузіологія» та визначити посадову особу, яка має забезпечувати організацію донорства. На рівні районів необхідно визначити роль і функціональні завдання щодо організації донорства центрів первинної медико-санітарної допомоги.

Питання клінічної трансфузіології входять до функцій ЛЗ, для чого там мають бути створені лікарняні банки крові, які виконують функції отримання, зберігання, обліку використання компонентів і препаратів крові, організації надання гемотрансфузійної допомоги хворим: об'єднування показань, визначення обсягу, контролю щодо проведення передгемотрансфузійних тестів, ведення відповідної документації, проведення аудиту гемотрансфузій тощо.

Лікарняні банки крові за функцією несуть відповідальність за належну якість та безпеку компонентів крові до проведення переливання шляхом забезпечення належного зберігання компонентів крові відповідно до рекомендацій закладу служби крові, від якої їх отримано, впродовж визначених термінів придатності. Очолює лікарняний банк крові відповідальна особа за організацію надання трансфузійної допомоги хворим — лікар-трансфузіолог. Ця посадова особа відповідає за об'єднування призначення трансфузії, визначення обсягу, проведення проб на сумісність, ведення відповідної облікової медичної документації при проведенні переливання тощо, а також забезпечує заходи безпеки при переливанні крові та її компонентів відповідно до вимог нормативної документації тощо.

Така схема організації діяльності медичного закладу та її взаємодії із регіонального службою крові забезпечить якість та ефективність надання трансфузійної допомоги населенню.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА ХОЦСК: ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАНОВИХ ПЕРЕВІРОК ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З ПИТАНЬ СЛУЖБИ КРОВІ

І.І. Полторацька

*КЗОЗ «Харківський обласний центр служби крові»
м. Харків, Україна*

Окрім виробничої діяльності, Обласний центр служби крові виконує функції організаційно-методичного центру в Харківській області з організації донорства та контролю якості надання гемотрансфузійної допомоги хворим, підготовці кадрів для служби крові, здійснює контроль за роботою відділень трансфузіології та кабінетів переливання крові лікувальних закладів області та міста Харкова.

Відповідно до наказу МОЗ України від 09.03.2010 р. № 211 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням показників безпеки та якості донорської крові та її компонентів» та з метою належного виконання вказаних функцій і завдань була посилена робота щодо забезпечення контролю та відстеження кола інформації за рухом компонентів донорської крові від донора до реципієнта, що дозволило оцінити об'єктивність клінічного застосування компонентів та препаратів крові, відслідковувати реакції та ускладнення для аналізу причин їх виникнення та попередження таких випадків у майбутньому.

З метою забезпечення оперативного контролю і повного відстеження руху компонентів крові від донора до реципієнта відповідно до вимог Наказу МОЗ України від 14.12.2010 р. № 1112 «Про затвердження Положення для установи переливання крові (щодо організації управління системою якості і безпеки донорської крові та її компонентів)» посилено контроль за своєчасним поданням лікувальними закладами шоквартально та за рік до Центру служби крові звіту про отримання і використання компонентів і препаратів крові для проведення звірки та моніторингу, розроблено та надано лікувальним закладам для доопрацювання відповідно до специфіки роботи «Положення про лікарняний банк крові», який буде виконувати функції централізованого отримання, зберігання, контролю своєчасного цільового використання компонентів і препаратів крові, якості надання гемотрансфузійної допомоги хворим.